

Sygn. akt VI RCa 300/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Zofia Rutkowska

Sędziowie: SO Elżbieta Schubert

SR del do SO Arkadiusz Rokicki (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Sylwia Łastowska

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2018 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego **E. T.** reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową K. L.

przeciwko **F. T.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mrągowie

z dnia 23 lipca 2018 roku

sygn. akt III RC 135/17

apelację oddala.

Sygn. akt VI RCa 300/18

UZASADNIENIE

K. L., działając w imieniu małoletniego syna E. T., domagała się podwyższenia alimentów przysługujących małoletniemu od pozwanego F. T. i zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 19 października 2006 r. w sprawie III RC 22/06 z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 1.800 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu swojego żądania wskazała, że od daty ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów upłynęło już 11 lat i przez ten czas potrzeby małoletniego znacznie wzrosły. Zmienił się też poziom cen. Nadto małoletni ma problemy zdrowotne z kręgosłupem i stwierdzoną dysortografię. Wymaga korepetycji. Pozwany natomiast nigdy nie wywiązywał się z płacenia alimentów, a egzekucja świadczeń za granicą nie przyniosła efektów.

Pozwany F. T., w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa. Zakwestionował powództwo co do wysokości zarzucając, że kwota żądanych alimentów została znacznie zawyżona i nie stać go na płacenie świadczeń w takiej wysokości, gdyż we W. utrzymuje jeszcze niepracującą żonę i ośmioletnią córkę oraz ma do spłaty kredyt hipoteczny na dom.

Sąd Rejonowy w Mrągowie wyrokiem z dnia 23 lipca 2018 r. podwyższył alimenty zasądzone od pozwanego F. T. na rzecz małoletniego E. T. z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 1.200 zł miesięcznie, płatne do 10-go dnia każdego miesiąca do rąk matki K. L. wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od 01 lipca 2018 roku, w pozostałej części powództwo oddalił, nie obciążył pozwanego kosztami sądowymi i wyrokowi w punkcie I nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Sąd ten ustalił, że małoletni E. T., urodzony (...) jest dzieckiem pochodzącym z małżeństwa K. L. i F. T., które zostało zawarte we W.. Obowiązek alimentacyjny pozwanego względem małoletniego powoda po raz ostatni został ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 19 października 2006 r. w sprawie III RC 22/06 na kwotę po 800 zł miesięcznie. Matka małoletniego osiągała wówczas wynagrodzenie w wysokości 551,90 zł miesięcznie. Razem z synem mieszkała u swoich rodziców w M.. Małoletni E. T. uczęszczał do przedszkola. Był dzieckiem, które wymagało specjalistycznej pomocy ortopedycznej. Pozwany F. T. mieszkał we W., gdzie pracował jako przedstawiciel handlowy. Jego roczny dochód wynosił 7.828 euro. Był właścicielem domu jednorodzinnego, na zakup którego zaciągnął kredyt w wysokości 90.000 euro. Rata wynosiła 520,37 euro miesięcznie. Oprócz domu posiadał nowy samochód marki V.. Koszty zakupu paliwa wynosiły 410,66 euro miesięcznie. Pozwany nie był z nikim związany i poza małoletnim nie miał innych dzieci. Obecnie K. L. jest zatrudniona w banku i uzyskuje wynagrodzenie w wysokości około 3.200 zł brutto miesięcznie. Umowa została zawarta na siedem miesięcy. Mieszka razem z synem w M. w mieszkaniu, które otrzymała po rodzicach. Opłaty za czynsz i wszystkie media wynoszą około 600 zł miesięcznie. Ma do spłaty kredyt, którego rata wynosi 300 zł miesięcznie. Posiada samochód osobowy o wartości około 5.000 zł. Oprócz małoletniego ma na utrzymaniu córkę w wieku 10 lat na którą otrzymuje alimenty. Małoletni E. T. ma 16 lat. Od nowego roku rozpocznie naukę w szkole średniej. Pozostaje pod opieką poradni ortopedycznej w związku z problemami z kręgosłupem. Nosi buty ortopedyczne. Wymaga noszenia aparatu ortodontycznego. Pozwany w dalszym ciągu zamieszkuje w miejscowości M. we W. i pracuje jako przedstawiciel handlowy w (...). Osiąga roczny dochód w wysokości około 12.626 euro. Ma do spłaty kredyt na dom wysokości po 440 euro miesięcznie. Na paliwo wydaje kwotę około 600 euro miesięcznie. Ponadto zawarł nowy związek małżeński. Utrzymuje niepracującą żonę i córkę w wieku 8 lat. Nieregularnie płaci alimenty na małoletniego syna. Zaległość z tego tytułu wynosi około 10.000 zł.

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd I instancji uznał, że pozwanego niewątpliwie obciąża obowiązek alimentacyjny wobec syna E. T., a zakres tego obowiązku zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.o.). Podstawę żądania małoletniego powoda stanowi art. 138 k.r.o., zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. W ocenie Sądu Rejonowego doszło do zmiany stosunków, które powinny skutkować zwiększeniem wysokości świadczeń alimentacyjnych należnych małoletniemu, jednakże w stopniu mniejszym niż wskazany w żądaniu pozwu. Od daty ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów upłynęło ponad 12 lat. Małoletni był wówczas niespełna trzyletnim chłopcem a obecnie jest nastolatkiem. Oczywistym jest więc, że wydatki na małoletniego wzrosły typowo dla jego wieku. Jest w okresie dojrzewania, więc poza zwykłymi wydatkami potrzebuje też środków na swoje potrzeby, realizację zainteresowań. Nadto małoletni ma problemy zdrowotne z kręgosłupem, wymaga noszenia butów ortopedycznych i aparatu ortodontycznego, co generuje dodatkowe wydatki. Wprawdzie matka małoletniego osiąga większe wynagrodzenie, jednakże jej sytuacja rodzinna uległa zmianie. Nie korzysta już z pomocy rodziców. Ma też na utrzymaniu małoletnią córkę. W życiu F. T. również zaszły zmiany. Założył nową rodzinę i wychowuje małoletnią córkę z kolejnego małżeństwa. W ocenie Sądu I instancji nie można uznać, że jego sytuacja finansowa uległa znacznemu pogorszeniu w porównaniu do stanu istniejącego w dacie poprzedniego orzeczenia o obowiązku alimentacyjnym. Jego roczne dochody wzrosły prawie dwukrotnie z kwoty 7.828 euro do kwoty 12.626 euro. Zmniejszyła się także rata kredytu na dom. W związku z tym Sąd Rejonowy uznał, że nastąpił wzrost potrzeb małoletniego powoda, związany przede wszystkim z jego naturalnym rozwojem fizycznym i rosnącymi wydatkami na odzież, żywność, środki czystości oraz nauką w szkole, a także stanem zdrowia. Pomoc pozwanego w finansowaniu usprawiedliwionych potrzeb syna powinna być zwiększona. Pozwany oprócz płacenia alimentów, z którego to obowiązku nie zawsze wywiązywał się regularnie, praktycznie nie uczestniczy w codziennym wychowaniu małoletniego, a cały ciężar w tym zakresie spoczywa na matce. Kwota do jakiej zostały zwiększone alimenty przy jednoczesnym udziale matki małoletniego w jego utrzymaniu, a mianowicie 1200 zł miesięcznie, przystaje z jednej

strony do jego obecnych potrzeb a z drugiej do możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego. Jednocześnie brak było podstaw do zwiększenia kwoty alimentów do wysokości objętej żądaniem pozwu, tj. do 1.800 zł miesięcznie. Mimo wszystko należy bowiem mieć na uwadze, że możliwości finansowe pozwanego nie są nieograniczone, założył on nową rodzinę i ma na utrzymaniu niepracującą żonę oraz małoletnią córkę.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany F. T., który zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na bezpodstawnym przyjęciu, że sytuacja majątkowa i zarobkowa pozwanego pozwala na zasądzenie od niego alimentów w kwocie po 1.200 zł miesięcznie, a to przez brak szczegółowych i kompleksowych ustaleń w zakresie wysokości zarobków i wydatków pozwanego, w szczególności pominięcie wysokości wydatków pozwanego ponoszonych na utrzymanie niepracującej żony i drugiego dziecka,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 135 1 k.r.o. poprzez brak ustaleń w zakresie usprawiedliwionych potrzeb dziecka,

3. naruszenie prawa procesowego:

- tj. art. 233 k.p.c. poprzez przeprowadzenie postępowania w sposób powierzchowny, nieuwzględniający faktycznej sytuacji zarobkowej i majątkowej pozwanego, w szczególności brak szczegółowej analizy jego udokumentowanych wydatków i brak ustalenia jego stopy życiowej,

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku w sposób uniemożliwiający kontrolę instancyjną orzeczenia, wyrażające się w braku ustalenia kwotowo miesięcznie usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniego i wydatków pozwanego na utrzymanie.

Mając na względzie powyższe zarzuty pozwany wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego rozstrzygnięcia i oddalenie powództwa w całości,

1. zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego kosztów postępowania przed Sądem I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych oraz kosztów tłumaczeń przysięgłych zgodnie ze złożoną fakturą,

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji pozwany F. T. wskazał, że jego sytuacja majątkowa i zarobkowa nie usprawiedliwia żądania alimentów w tak wysokiej kwocie oraz zakwestionował zasadność wyliczenia kosztów utrzymania małoletniego, które mogą być refundowane w ramach NFZ (aparat ortodontyczny, zakup obuwia ortopedycznego). Zarzucił także, że Sąd nie ustalił jaki jest miesięczny koszt utrzymania małoletniego w zakresie jego usprawiedliwionych potrzeb, wskazując wyłącznie grupy wydatków jakie zasadniczo ponosi się na utrzymanie dziecka w wieku powoda. Podobnie postąpiono przy ustalaniu sytuacji majątkowej i dochodowej pozwanego, powołując w uzasadnieniu tylko niektóre z podanych przez niego comiesięcznych wydatków. Wprawdzie pozwany zarabia więcej niż 11 lat temu, ale także i jego koszty życia istotnie wzrosły. Zwiększeniu uległ zakres wydatków pozwanego przy niedużym wzroście wynagrodzenia i wyższych kosztach życia, a po stronie matki małoletniego doszło do znacznej poprawy zarobków. Koszty utrzymania małoletniego powinny te dysproporcje uwzględniać w tym sensie, że udział pozwanego nie może przekraczać tego co zostaje mu na życie po opłaceniu rachunków i alimentów. Pozwany w pełni wykorzystuje swoje możliwości zarobkowe. Nie można czynić mu zarzutu, że pracuje za mało i powinien podjąć dodatkowe wynagrodzenie. Chce i może uczestniczyć w utrzymaniu dziecka także poprzez osobiste starania. Małoletni może podróżować do W., co pozwany wielokrotnie proponował. Zasądzone w zaskarżonym wyroku alimenty należy uznać za rażąco zawyżone, i to nie tylko w odniesieniu do możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, ale i w świetle zasad zdrowego rozsądku.

Małoletni powód E. T., w odpowiedzi na apelację, wniósł o jej oddalenie w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Biorąc pod uwagę potrzeby małoletniego powoda oraz możliwości zarobkowe i sytuację materialną oraz rodzinną jego rodziców, Sąd I instancji prawidłowo zaktualizował zakres obowiązku alimentacyjnego pozwanego F. T. względem jego syna E. T. do kwoty po 1.200 zł miesięcznie.

Sąd I instancji ustalił wszystkie istotne okoliczności faktyczne i trafnie wskazał, że od czasu ustalenia alimentów w dotychczasowej wysokości na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 19 października 2006 r. w sprawie III RC 22/06 doszło do istotnych zmian okoliczności w rozumieniu art. 138 k.r.o.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że aktualne potrzeby dziecka uległy znaczącemu zwiększeniu, albowiem od daty ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów upłynęło już ponad 12 lat. Małoletni był wówczas niespełna trzyletnim chłopcem a obecnie jest nastolatkiem. Oczywistym jest więc, że znacznie większe wydatki przeznaczane są na zaspokojenie potrzeb typowych dla osób w jego wieku. Ponadto w związku z tym, że znajduje się w okresie dojrzewania, poza zwykłymi wydatkami, potrzebuje też środków finansowych na swoje potrzeby czy realizację zainteresowań. Duży wpływ na koszty utrzymania mają także wydatki związane z jego stanem zdrowia. Małoletni ma problemy zdrowotne z kręgosłupem i wymaga noszenia butów ortopedycznych. Ponadto jego matka będzie musiała sfinansować zakup aparatów ortodontycznych. Na rozprawie apelacyjnej w dniu 21 listopada 2018 r. przyznała, że wydatki z tym związane będą kształtować się na poziomie 3.000 zł. Z uwagi na wiek małoletniego, leczenie ortodontyczne nie może być finansowane w ramach NFZ. Dodatkowo będzie musiała przeznaczać po 150-200 zł miesięcznie na wizyty kontrolne. Obecnie małoletni powód kontynuuje naukę w O., a zatem poza miejscem swojego zamieszkania, co generuje dodatkowe wydatki (koszty opłat za bursę, dojazdów do domu, korepetycji).

W ocenie Sądu Okręgowego alimenty zasądzone w zaskarżonym wyroku pozostają w zakresie możliwości płatniczych zobowiązanego. Wprawdzie pozwany założył nową rodzinę i ponosi koszty utrzymania małoletniej córki z kolejnego małżeństwa, jednakże nie ma podstaw do stwierdzenia, że jego sytuacja finansowa uległa znacznemu pogorszeniu w odniesieniu do stanu istniejącego w dacie poprzedniego orzeczenia o obowiązku alimentacyjnym. W tym czasie jego dochody wzrosły z kwoty 7.828 euro miesięcznie do kwoty 12.626 euro miesięcznie. Trudno nie zgodzić się ze stanowiskiem Sadu I instancji, że na zakres obowiązku alimentacyjnego pozwanego powinien mieć również wpływ fakt, że obowiązany, oprócz płacenia alimentów z którego to obowiązku nie zawsze wywiązywał się regularnie, nie uczestniczy w codziennym wychowaniu małoletniego, a cały ciężar w tym zakresie spoczywa na matce. W ocenie Sądu Okręgowego kwota, do jakiej zostały zwiększone alimenty, przy jednoczesnym udziale matki małoletniego w jego utrzymaniu, przystaje z jednej strony do jego obecnych potrzeb a z drugiej do możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

Wbrew zarzutom apelacji, Sąd II instancji uznał, że ocena materiału dowodowego, dokonana przez Sąd Rejonowy nie narusza zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c., a uzasadnienie zaskarżonego wyroku spełnia kryteria określone w art. 328 § 2 k.p.c.

Uznając zatem, że apelacja pozwanego nie ma uzasadnionych podstaw, na mocy art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy ją oddalił.